

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ВРХОВНИОТ СУД НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, во совет составен од судиите: Зирап Лимани - претседател на советот, Васил Грчев, Николчо Николовски, д-р Марика Матеска и м-р Снежана Бајлзова - членови на советот, во правната работа на тужителите Билјана Бајалска, Борко Бајалски и Дарко Бајалски сите од С., против тужениот Петре Богоевски од С., за надомест на штета, вредност на спорот 1.081.064,00 денари, одлучувајќи по ревизијата на тужителите, изјавена преку полномошникот Борко Бајалски адвокат од С., против пресудата на Апелациониот суд Скопје ГЖ-6142/14 од 06.05.2015 година, на седницата одржана на ден 24.11.2016 година, донесе:

ПРЕСУДА

Ревизијата на тужителите, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.

СЕ ЗАДОЛЖУВААТ тужителите да му ги надоместат на тужениот трошоците сторени по повод поднесениот одговор на ревизија во вкупен износ од 7605,00 денари, во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Поголемото барање на тужениот, за надомест на трошоците настанати по повод поднесениот одговор на ревизија и тоа за разликата од досудениот износ од 7605,00 денари до предјавениот износ од 9.360,00 денари, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО.

Образложение

Основниот суд Скопје II Скопје со пресуда П4-1038/13 од 10.07.2014 година, го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителите, со кое бараат да се задолжи тужениот да им плати на тужителите на име надомест на штета вкупен износ од 1.081.064,00 денари, со законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие, зголемена за осум процентни поени, сметано од денот на поднесувањето на тужбата до исплатата, како и да им ги надомести на тужителите трошоците настанати во текот на постапката во вкупен износ од 196.897,00 денари. Со решение ги

задолжил тужителите солидарно на тужениот да му ги надоместат парничните трошоци во вкупен износ од 42.354,00 денари, во рок од 15 дена од приемот на пресудата а под страв на присилно извршување.

Апелациониот суд Скопје со пресуда ГЖ-6142/14 од 06.05.2015 година, жалбата на тужителите ја одбил како неоснована и ја потврдил пресудата на Основниот суд Скопје II Скопје П4-1038/13 од 10.07.2014 година. Ги задолжил тужителите на тужениот да му ги надоместат трошоците сторени во текот на жалбената постапка во износ од 7.800,00 денари, во рок од 15 дена од приемот на пресудата, а под страв на извршување.

Против второстепената пресуда, ревизија изјавија тужителите, поради сторени суштествени повреди на одредбите од парничната постапка и погрешна примена на материјалното право, со предлог ревизијата да се усвои, побиваната и првостепената пресуда да се преиначат така што ќе се усвои во целост тужбеното барање на тужителите а тужениот ќе се задолжи со трошоците по постапката или побиваната пресуда да се укине и предметот да се врати на повторно судење пред второстепениот суд.

Одговор на ревизија поднесе тужениот преку полномошникот Тодорче Петровски адвокат од С., со кој се предлага ревизијата на тужителите да се одбие како неоснована и истите да се задолжат со трошоците по постапката.

Врховниот суд на Република Македонија, по проучувањето на списите кон предметот, наводите во ревизијата и одговорот на ревизија, испитувајќи ја побиваната пресуда во смисла на одредбата од член 377 став 3 од Законот за парничната постапка – пречистен текст („Службен весник на РМ“ бр.7/11), најде:

Ревизијата е неоснована.

Неоснован е ревизискиот навод за сторена суштествена повреда на одредбите од член 343 став 2 точка 14 од Законот за парничната постапка, од причини што побиваната пресуда е јасна и разбирлива, содржи доволно образложени причини за решителните факти и како таква може да се испита во целост.

Неоснован е наводот во ревизијата за погрешна примена на материјалното право, ако притоа се има во предвид утврдената фактичка состојба од страна на пониските судови.

Имено, од изведените докази во текот на постапката првостепениот суд утврдил а второстепениот суд прифатил, дека тужениот е управител и сопственик на правното лице Друштво М.А. П. ДООЕЛ С., со скратен назив М.А. П. ДООЕЛ С.. Правниот претходник на тужителите Димитар Бајалски од С., кој по професија бил адвокат го застапувал Друштвото М.А. П. ДООЕЛ - С. во трговски спор кој се водел пред Основен суд Гевгелија заведен под ТС.бр.188/98, по тужба на Друштвото М.А. П. ДООЕЛ - С. против тужениот М. АД Б.. Пред Основен суд Скопје II Скопје на ден 17.11.2008 година сега тужителите, како законски наследници на покојниот Димитар Бајалски повеле парнична постапка, против тужениот Друштво М.А. П. ДООЕЛ - С. и сега тужениот Петре Богоевски заведена под XXXVIII П1-5569/08, за долг на име дадени адвокатски услуги од правниот претходник на тужителите Димитар Бајалски на Друштвото М.А. П. ДООЕЛ - С. во трговскиот спор ТС.бр.188/98, при што судот делумно го усвоил тужбеното барање на тужителите и го задолжил првотужениот Друштво М.А. П. ДООЕЛ - С. да им плати на тужителите, како законски наследници на покојниот адвокат Димитар Бајалски, на име долг износ од 244.600,00 денари за извршени адвокатски услуги, со законска затезна камата од 17.11.2008 година до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година до исплатата законска казнена камата согласно измените на Законот за облигациони односи, износ од 368.464,00 денари на име договорена адвокатска награда, како денарска противвредност на износ од 6.000 евра со домицилна камата од 17.11.2008 година до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година до исплатата законска казнена камата во висина на едномесечна стапка на еуробор за евра што важела на последниот ден на полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена на 8 процентни поени и надомест на трошоци во постапката во износ од 129.625,00 денари. Со пресудата на првостепениот суд XXXVIII П.бр.5569/08 од 29.09.2010 година, тужбеното барање на тужителите да се задолжи второтужениот Петре Богоевски солидарно со првотужениот Друштво М.А. П. ДООЕЛ - С. да го плати погоре наведениот износ е одбиено како неосновано. Пресудата XXXVIII П.бр.5569/08 од 29.09.2010 година станала правосилна на ден 24.11.2010 година а извршна на ден 09.12.2010 година. Тужителите на ден 18.04.2013 година со цел за наплата на побарувањето од правосилната и извршната пресуда XXXVIII П.бр.5569/08 од 29.09.2010 година, поднеле предлог за извршување до извршителот Кети Арсова, од чија страна бил изготвен Налог за извршување под И.бр.115/2013 од 26.04.2013 година за наплата од сметка на должникот Друштво М.А. П. ДООЕЛ - С. кај неговиот носител на правен промет К. Банка АД - С.. Со писмено известување од 08.07.2013 година извршителот Кети Арсова ги известила тужителите дека од денот на издавање на Налогот за извршување и тоа од 26.04.2013 година до 08.07.2013 година на сметката на извршителот немало никаков прилив по однос на предметот заведен под И.бр.115/2013. Со Потврда од Централен регистар на РМ од 04.07.2013 година е потврдено дека Друштвото М.А. П.

ДООЕЛ - С. било неспособно за плаќање, бидејќи во период од 45 дена не е исплатен износот што требало да биде исплатен врз основа на важечките основи за плаќање и тоа кај носителот на платен промет К. Банка АД - С.. Според Известувањето од Централниот Регистар на РМ од 09.07.2013 година, Друштвото М.А. П. ДООЕЛ - С. нема деловна активност повеќе години сметано од 2004 година за која година има поднесено изјава за немање деловна активност, за 2005 година има поднесено празна годишна сметка и сметано од 2006 година заклучно и за 2012 година нема поднесувано годишни сметки. Според Извод за промените на состојбата на сметката на друштвото М.А. П. ДООЕЛ - С. од 01.06.2008 година до 31.12.2008 година видно е дека правното лице на ден 01.06.2008 година имало состојба на сметка од 32.894,00 денари, а на ден 01.12.2008 година имало состојба на сметка од 27,50 денари. Извршителот Гоце Станкоски од Г., на ден 18.09.2008 година од страна на Друштвото М.А. П. ДООЕЛ - С. примил барање за извршување врз основа на правосилна и извршна пресуда ТС.бр. 188/98 од 28.09.2007 година, заведено под И.бр.2716/08 и врз основа на Налог за извршување од 18.09.2008 година од сметка на должникот е наплатен вкупниот долг со камата, процесни трошоци и извршни трошоци. На ден 14.10.2008 година на сметката на Друштвото М.А. П. ДООЕЛ - С. биле префрлени средства од 3.283.693,00 денари, преку посебна сметка од Извршител Гоце Станкоски. Над Друштвото М.А. П. ДООЕЛ - С. не е отворена стечајна постапка до ден 08.07.2013 година ниту пак била поведена ликвидациона постапка заклучно со ден 03.07.2013 година. Од страна на вештото лице Н.С. - дипломиран економист, во наодот изготвен преку Н. групација за вештачења - С. од 04.07.2013 година, е направена пресметка по основ на камата на побарувањата на тужителите и тоа од ден на достасаност до денот на вештачење - 04.07.2013 година, така што пресметана камата по сите основи со дата 04.07.2013 година изнесува 338.375,00 денари. Според вештиот наод тужителите согласно Пресудата XXXVIII П.бр.5569/08 од 29.09.2010 година, правосилна на ден 24.11.2010 година, а извршна на ден 09.12.2010 година, имаат достасано побарување од Друштвото М.А. П. ДООЕЛ - С. во вкупен износ од 1.081.064,00 денари кое побарување е по следните основи: главен долг во износ од 742.689,00 денари и камата до 04.07.2013 година во износ од 338.375,00 денари.

Врз основа на утврдената фактичка состојба од страна на пониските судови и по наоѓање на овој суд, правилно пониските судови го примениле материјалното право кога го одбиле како неосновано тужбеното барање на тужителите, повикувајќи се на одредбите од член 27 и член 28 од Законот за трговски друштва, при што дале доволно образложени причини а со кои во целост се согласува и овој суд.

Имено, согласно член 27 став 1 од Законот за трговски друштва, трговското друштво одговара за своите обврски со сиот свој имот. Според

став 3 од истиот член, содружниците на друштвото со ограничена одговорност и акционерите на акционерското друштво како и командиторите во командитното друштво и командитното друштво со акции не одговараат за обврските на друштвото, ако со овој закон поинаку не е определено.

Согласно член 28 став 1 од истиот закон, содружниците, односно акционерите на трговското друштво одговараат неограничено и солидарно за обврските на друштвото во случаите, ако: под 1) го злоупотребиле друштвото како правно лице за да постигнат цели што за нив како поединци, се забранети; под 2) го злоупотребиле друштвото како правно лице за да им нанесат штета на своите доверители; под 3) спротивно на законот, располагале со имотот на друштвото како со свој сопствен имот или под 4) во своја корист или во корист на кое било друго лице го намалиле имотот на друштвото, а знаеле или морале да знаат дека друштвото не е способно да ги изврши своите обврски спрема третите лица.

По наоѓање на Врховниот суд на Република Македонија, правилно пониските судови прифатиле дека во случајов не се исполнети условите од погоре цитираните законски одредби за посебна одговорност на тужениот како управител на правното лице за причинета штета на тужителите. Ова произлегува од утврдените факти во текот на постапката дека Друштвото М.А. П. ДООЕЛ - С. немало деловна активност повеќе години сметано од 2004 година до 2013 година, а од приложениот доказ - Извод за промени и состојба на средства на сметка од 01.10.2008 година за правното лице М.А. П. ДООЕЛ С. од К. банка утврдено е дека правното лице имало состојба на својата сметка од 32.894,00 денари на ден 01.06.2008 година, а на ден 01.12.2008 година состојба од 27,50 денари. Точно е дека на ден 14.10.2008 година Друштвото имало прилив од 3.283.693,00 денари преку посебна сметка од извршителот Гоце Станкоски, меѓутоа по наоѓање на овој суд неспорно произлегува дека побарувањето на тужителите спрема правното лице М.А. П. ДООЕЛ било утврдено две години подоцна со пресудата XXXVIII П.бр/5569/08 од 29.09.2010 година, а на ден 14.10.2008 година не била поднесена ниту тужбата на тужителите против правното лице М.А. П. ДООЕЛ С. и сега тужениот за долг од адвокатски услуги, туку истата била поднесна подоцна на ден 17.11.2008 година. Оттука, по наоѓање на Врховниот суд на Република Македонија, правилно пониските судови заклучиле дека нема одговорност на страна на тужениот во смисла на 28 од Законот за трговски друштва, бидејќи тужениот не превзел никакво дејствие да го злоупотреби друштвото како правно лице, ниту пак превзел дејствие во своја корист или во корист на било кое друго лице со цел да го намали имотот на друштвото, односно неосновани се наводите на тужителите дека тужениот знаел или морал да знае дека друштвото не е способно да

ги изврши своите обврски спрема третите лица.

Врховниот суд на Република Македонија, смета дека неосновани се наводите во ревизијата на ревидентите, дека пониските судови погрешно го примениле материјалното право, кога не ја имале во доволна мера во предвид одредбата од член 51 став 8 од Законот за стечај. Според овој суд, правилен е заклучокот на пониските судови дека во конкретниот случај нема основ за примена на наведената законска одредба, бидејќи во таков случај би требало штетата да настанала поради неподнесување на предлог за отварање на стечајна постапка од страна на тужениот како управител на друштвото, ако истиот знаел или морал да знае за презадолженоста на друштвото. Во конкретниот случај, како што е погоре наведено јасно произлегува дека не станува збор за штета која настанала од неподнесување на предлог за отварање на стечајна постапка од страна на тужениот, туку за парично побарување на тужителите спрема Друштвото М.А. П. ДООЕЛ - С., врз основа на правосилна и извршна пресуда XXXVIII П.бр.5569/08 од 29.09.2010 година, поточно за побарување кое стасало за наплата со правосилноста, односно со извршноста на пресудата на ден 09.12.2010 година. Оттука, не произлегува дека износот кој го бараат тужителите како надомест на штета е во причинско - последична врска со неподнесување на предлог за отварање на стечајна постапка од страна на тужениот како управител на правното лице.

Врховниот суд на Република Македонија ги имаше во предвид и останатите ревизиски наводи, но најде дека не се од влијание за поинакво одлучување.

Во смисла на погоре изложеното, следуваше Врховниот суд на Република Македонија ревизијата да ја одбие како неоснована, согласно член 384 став 1 од Законот за парничната постапка.

Со оглед на тоа што Врховниот суд на Република Македонија одлучи на начин како во изреката, ги задолжи тужителите согласно член 160 од Законот за парничната постапка, да му ги надоместат на тужениот трошоците сторени по повод поднесениот одговор на ревизија во вкупен износ од 7605,00 денари, и тоа на име состав на одговор на ревизија износ од 3900,00 денари, кој што износ го побарува и самиот полномошник во одговорот на ревизијата, со зголемување од по 15% за секое наредно лице на спротивната страна и зголемување од 50% како награда за состав на одговор на вонреден правен лек што вкупно изнесува 7605,00 денари, а во согласност со Тарифата за награда и надоместок на трошоците за работа на адвокатите.

Врховниот суд на Република Македонија, го одби барањето на

тужениот во делот за разликата од досудениот износ од 7605,00 денари, до предјавениот износ од 9.360,00 денари, од причини што е превисоко поставено и не е во согласност со погоре наведената Тарифа за награда и надоместок на трошоците за работа на адвокатите .

Пресудено во Врховниот суд на Република Македонија на ден 24.11.2016 година, под Рев2.бр.440/2015.

Претседател на советот - судија
Зирап Лимани с.р.

За точноста на отправокот - т в р д и: секретар